

فصل ۱۵

امور قضایی

مقدمه

به اهمیت ارائه آمار در امر مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر و روان‌گردان‌ها در حوزه‌های تخصصی شامل مقابله با عرضه، حقوقی و قضایی، درمان کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی، پیشگیری اولیه از اعتیاد و سازمان‌های مردم‌نهاد بخش مستقلی از این فصل، به ارائه آمار و اطلاعات برنامه‌ها و فعالیت‌های ستاد مبارزه با مواد مخدر اختصاص یافته است.

اطلاعات این فصل شامل آمارهای مربوط به تشکیلات قضایی، پرونده‌های مختومه در دادگاه، جرایم، سوانح و تصادفات و کشف انواع مواد مخدر می‌باشد. جمع‌آوری اطلاعات مربوط به تشکیلات قضایی و جرایم از طریق اطلاعات موجود در سالنامه آمار کشور انجام می‌شود. جمع‌آوری آمار تصادفات درون‌شهری و برون‌شهری نیز بر عهده ناحیه انتظامی بوده است.

توضیح: چهارباغ در نیمه دوم سال ۱۳۹۹ از ساوجبلاغ جدا شد و به شهرستان تبدیل گردید. به همین دلیل در جداولی که اطلاعات شهرستان چهارباغ در دسترس نمی‌باشد، اطلاعات آن در شهرستان ساوجبلاغ لحاظ شده و قابل تفکیک نبوده است.

تعاریف و مفاهیم

دادگاه عمومی: دادگاهی است که به منظور رسیدگی و حل و فصل تمامی دعاوی و شکایت‌های وارده، با صلاحیت عام تشکیل می‌شود (به استثنای مرجع اموری که به حکم قانون به دیگری واگذار شده و از دایره شمول این قانون خارج است). تاسیس این دادگاه‌ها در هر حوزه قضایی و تعیین قلمرو محلی و تعداد شعب آن، به تشخیص رئیس قوه قضاییه است.

دادگاه انقلاب: دادگاهی است که بر طبق قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۵ تیر ماه ۱۳۷۳ مجلس شورای اسلامی، در مرکز هر استان و مناطقی که ضرورت تشکیل آن را رئیس قوه

اطلاعات آماری مربوط به امور قضایی دارای محدوده گسترده‌ای می‌باشد که تشکیلات قضایی، انواع جرایم واقع شده در یک سال، تعداد محکومان مرتبط با این جرایم و ویژگی‌های آنان، بزهکاری نوجوانان، تعداد قربانیان جرایم، احکام صادره در مورد محکومان و... را در بر می‌گیرد. بنا بر این به علت پاره‌ای از مشکلات و موانع موجود در زمینه جمع‌آوری اطلاعات یا ارائه آن‌ها، محتوای این فصل فقط شامل آمارهای مربوط به تشکیلات قضایی، جرایم، سرقت‌ها، تصادفات و کشف انواع مواد مخدر می‌باشد که در زیر به سابقه مختصری از تولید آمار در زمینه‌های یاد شده اشاره می‌شود. نظر به اهمیت گردآوری آمار در زمینه‌های گوناگون قضایی، با اجرای طرح‌های آماری مربوط به ازدواج در سال ۱۳۳۶، جرایم (متهمان و محکومان) در سال ۱۳۴۴، طلاق، خودکشی و حمایت از خانواده در سال ۱۳۴۶ (برای شهر تهران)، نسبت به جمع‌آوری آمارهای مربوط اقدام گردید.

در تیرماه ۱۳۷۳، تشکیلات قضایی کشور به منظور ایجاد مراجع قضایی واحد، دادگاه‌هایی با صلاحیت عام تحت عناوین دادگاه‌های عمومی و دادگاه‌های انقلاب تشکیل و جایگزین محاکم و دادسراهای عمومی شد.

جمع‌آوری اطلاعات آماری از تصادفات جاده‌های کشور از سال ۱۳۳۶، تحت نظارت شهربانی کشور به وسیله اداره پلیس راه آغاز شد و از سال ۱۳۴۶ تا پایان سال ۱۳۶۹، پلیس راه ژاندارمری عهده‌دار این امر بوده است.

از سال ۱۳۷۰، با ادغام سه نیروی کمیته انقلاب اسلامی، شهربانی و ژاندارمری، سازمان جدیدی تحت عنوان «نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران»، جمع‌آوری آمار تصادفات جاده‌های کشور را تحت عنوان «تصادفات برون‌شهری» و آمار تصادفات جمع‌آوری شده در حوزه استحضاطی شهربانی را با عنوان «تصادفات درون‌شهری» جمع‌آوری و ارائه می‌کند. نظر

گزیده اطلاعات

در سال ۱۴۰۰، تعداد شعب فعال مراجع قضایی در استان البرز شامل ۱۱۱ دادگاه، ۹۰ دادسرا و ۱۰۷ شورای حل اختلاف بوده است.

از کل دادگاه های استان ۸۲ درصد را دادگاه های عمومی، ۴ درصد دادگاه های انقلاب، ۱۲ درصد دادگاه های تجدید نظر و ۲ درصد را دادگاه های کیفری استان تشکیل می دهند.

از کل تصادفات رخ داده در سال ۱۴۰۰ در استان البرز، ۰/۴ درصد منجر به فوت، ۱/۳ درصد منجر به جرح و ۹۸/۳ درصد منجر به خسارت شده اند.

۶۶ درصد از تصادفات منجر به فوت، تصادفات برون شهری هستند. همچنین ۸۸ درصد از تصادفات منجر به جرح و ۸۸ درصد از تصادفات منجر به خسارت در تصادفات درون شهری گزارش شده اند.

۶۷ درصد متوفیان تصادفات استانی در سال ۱۴۰۰، مربوط به تصادفات برون شهری می باشد. در حالیکه ۸۶ درصد از تعداد مجروحان مربوط به تصادفات درون شهری هستند.

۸۳ درصد از انواع مواد مخدر و روانگردان کشف شده در استان در سال ۱۴۰۰، مواد افیونی شامل تریاک، هروئین و مرفین و ۱۴ درصد مربوط به کانابیس می باشد.

تعداد معتادان بهبود یافته استان در سال ۱۴۰۰ در مقایسه با سال قبل ۱۸ درصد افزایش یافته است.

قضایه تشخیص می دهد، تحت نظارت و ریاست اداری حوزه قضایی تشکیل می شود و به جرائم زیر رسیدگی می کند.

- تمامی جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی و محاربه یا فساد فی الارض.
- توهین به مقام بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و مقام معظم رهبری.
- توطئه علیه جمهوری اسلامی ایران یا اقدام مسلحانه و ترور و تخریب موسسات به منظور مقابله با نظام.
- جاسوسی به نفع اجانب.
- تمامی جرائم مربوط به قاچاق و مواد مخدر.
- دعاوی مربوط به اصل ۴۹ قانون اساسی.

دادگاه تجدید نظر: دادگاهی است که به منظور تجدید نظر در آرای دادگاه های عمومی و انقلاب، در مرکز هر استان به تعداد مورد نیاز مرکب از یک نفر رئیس و دو عضو مستشار تشکیل می شود. جلسه دادگاه با حضور دو نفر رسمیت می یابد و پس از رسیدگی ماهوی، رأی اکثریت که به وسیله رئیس یا عضو مستشار انشا می شود، قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

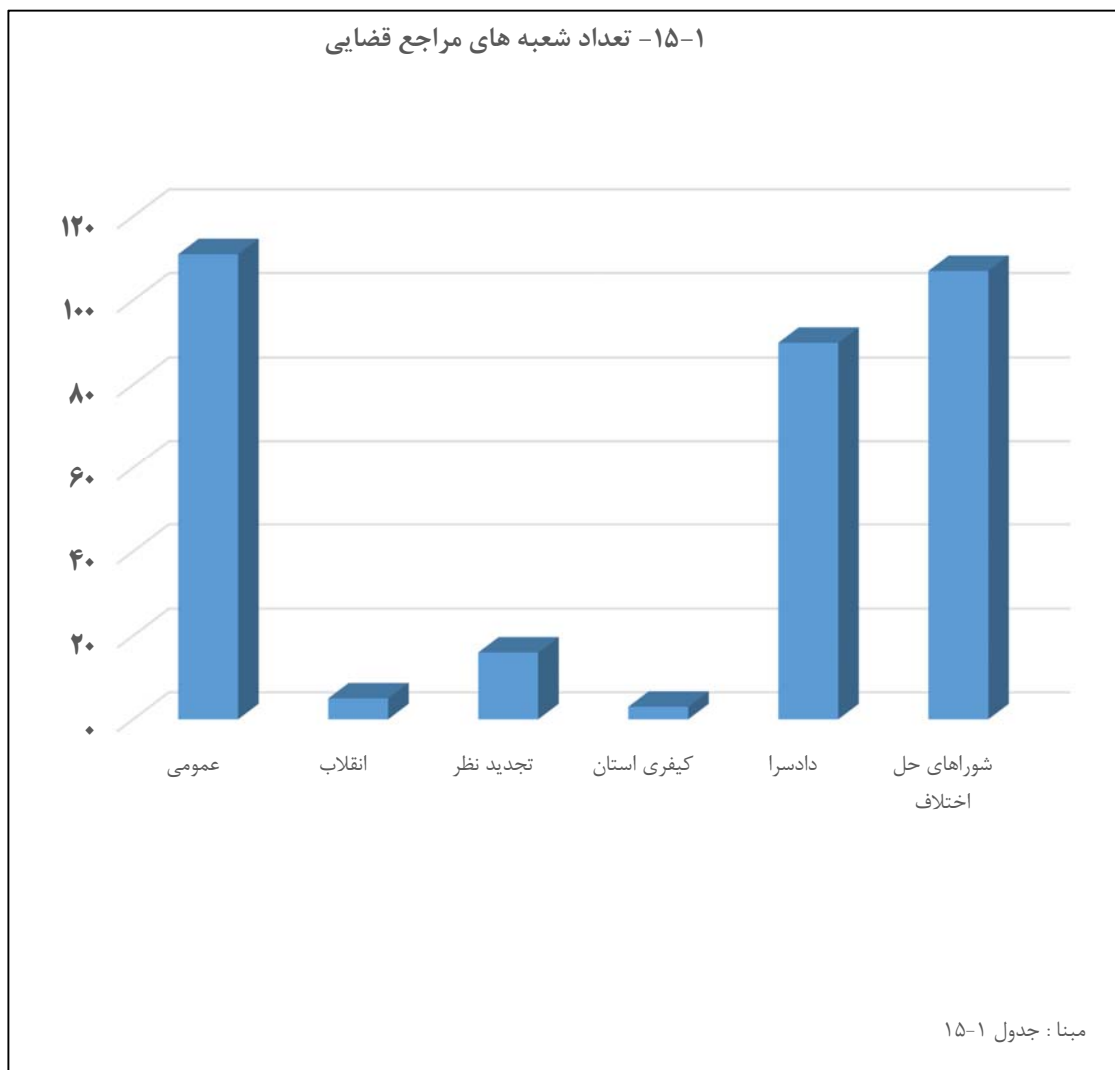
دادسرای عمومی و انقلاب: واحدی است که در معیت دادگستری های شهرستان تشکیل شده و عهده دار کشف جرم، تعقیب متهم به جرم، اقامه دعوی از جنبه حق الهی و حفظ حقوق عمومی و حدود اسلامی، اجرای حکم و همچنین رسیدگی به امور حسبه وفق ضوابط قانونی است. (ماده ۳ قانون تشکیل دادگاه های عمومی و انقلاب).

شورای حل اختلاف: نهادی است شبه قضایی که به منظور حل اختلاف و صلح و سازش بین اشخاص حقیقی و حقوقی و با حدود صلاحیت مطروحه در قانون شورای حل اختلاف تشکیل شده است (ماده ۱ شوراهای حل اختلاف ۱۳۸۷). تشکیل این شورا در راستای کاهش مراجعات به محاکم قضایی و توسعه مشارکت های فردی است.

۱-۱۵- تعداد شعبه‌های فعال دادگاه‌ها، دادسراها و شوراهای حل اختلاف

شوراهای حل اختلاف	دادسرا	دادگاه				سال و شهرستان
		کیفری استان	تجدید نظر	انقلاب	عمومی	
۰	۶۱	۲	۸	۴	۶۸	..... ۱۳۹۰
۷۱	۸۲	۴	۱۱	۵	۷۸	..... ۱۳۹۴
۷۷	۱۰۵	۴	۱۲	۵	۸۶	..... ۱۳۹۵
۸۸	۱۰۱	۴	۱۳	۵	۹۱	..... ۱۳۹۶
۱۰۲	۹۵	۴	۱۳	۵	۹۶	..... ۱۳۹۷
۱۰۰	۹۴	۳	۱۴	۵	۹۹	..... ۱۳۹۸
۱۰۷	۹۰	۳	۱۶	۵	۱۱۱	..... ۱۳۹۹
۱۰۷	۹۰	۳	۱۶	۵	۱۱۱	..... ۱۴۰۰
...	۳	۰	۰	۰	۴	..... اشتهارد
...	۴	۰	۰	۰	۴	..... چهارباغ
...	۱۵	۰	۰	۰	۱۳	..... ساوجبلاغ
...	۰	۰	۰	۰	۳	..... طالقان
...	۱۶	۰	۰	۰	۱۴	..... فردیس
...	۴۶	۳	۱۶	۵	۶۴	..... کرج
...	۶	۰	۰	۰	۹	..... نظرآباد

مأخذ- اداره کل دادگستری استان البرز.

۱۵-۲- جرایم واقع شده در حوزه استحفاظی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران بر حسب موضوع^(۱)

شرارت (مورد)				نزاع و درگیری (مورد)		مرگ‌های مشکوک		قتل	سال و شهرستان
دستگیر شدگان	سایر شرارت‌ها	چاقو و قمه کشی	زورگیری و باجگیری (اخاذی)	دسته جمعی	فردی	سایر موارد	خودکشی		
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... ۱۳۹۰
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... ۱۳۹۴
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... ۱۳۹۵
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... ۱۳۹۶
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... ۱۳۹۷
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... ۱۳۹۸
۶۳	۵۰	۱۵	۱	۱۴۳	۱۲۷۱۰۳	۸۳۰	۱۸۶	۶۴	..... ۱۳۹۹
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... ۱۴۰۰
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... اشتهارد
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... چهارباغ
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... ساوجبلاغ
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... طالقان
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... فردیس
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... کرج
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	..... نظرآباد

(۱) ممنوعیت انتشار اطلاعات دارند.

مأخذ- فرماندهی کل نیروی انتظامی استان البرز.

۱۵-۳- سرقت‌های عادی برحسب نوع

(مورد)

دستگیر شدگان انواع سرقت‌ها	برخی از انواع سرقت‌ها								سال و شهرستان
	احشام	لوازم خودرو و وسایل داخل آن	موتور سیکلت	اتومبیل	مغازه	منزل	اماکن دولتی ^(۱)	اماکن خصوصی	
...	۹۷	۶۴۹۲	۱۲۳۶	۳۱۹۳	۸۳۳	۲۳۰۳	۸۹	...	۱۳۹۰
...	۱۵۷	۱۳۹۱۲	۱۲۷۶	۵۵۱۷	۱۱۰۹	۳۳۰۴	۱۴۱	...	۱۳۹۴
...	۱۳۴	۱۳۳۶۳	۸۴۵	۶۵۹۲	۱۰۰۵	۳۶۲۹	۵۹	...	۱۳۹۵
...	...	...	...	...	...	...	...	...	۱۳۹۶
...	...	...	...	...	...	...	...	...	۱۳۹۷
۳۲۲۵۳	۴۳۷	۲۴۲۳۳	۸۹۸	۷۹۶۶	۱۸۲۲	۷۱۲۸	۲۹۱	۹۱۴۸	۱۳۹۸
۱۶۸۴۱	۳۱۱	۲۰۱۶۴	۹۴۶	۷۷۶۸	۱۸۷۷	۶۷۶۹	۴۴۱	۱۰۴۱۳	۱۳۹۹
...	...	...	...	...	...	...	...	...	۱۴۰۰
...	...	...	...	...	...	...	...	...	اشتهارد
...	...	...	...	...	...	...	...	...	چهارباغ
...	...	...	...	...	...	...	...	...	ساوجبلاغ
...	...	...	...	...	...	...	...	...	طالقان
...	...	...	...	...	...	...	...	...	فردیس
...	...	...	...	...	...	...	...	...	کرج
...	...	...	...	...	...	...	...	...	نظرآباد

(۱) شامل اسناد دولتی نیز می باشد.
 مأخذ- فرماندهی کل نیروی انتظامی استان البرز.

۴-۱۵- تصادفات^(۱) درون شهری و برون شهری وسایل نقلیه منجر به فوت، جرح و خسارت

کل تصادفات					سال و شهرستان
تعداد فوت شدگان	تعداد مجروح	تعداد تصادفات			
		منجر به خسارت	منجر به جرح	منجر به فوت	
۲۹۳	۱۳۱۲	۱۱۱۹۶	۱۱۴۶	۲۶۳	.....۱۳۹۰
۴۳۶	۳۰۶۲	۶۸۵۹	۲۸۰۶	۲۶۳	.....۱۳۹۴
۳۹۹	۲۴۲۵	۶۳۸۷	۲۲۳۵	۲۳۰	.....۱۳۹۵
۳۱۷	۲۰۱۰	۱۴۳۴۳	۱۸۸۱	۲۱۶	.....۱۳۹۶
...	...	...	...	...	.....۱۳۹۷
...	...	...	...	...	.....۱۳۹۸
۹۳۲	۲۵۲۲۶	۸۷۱۰۵	۲۰۸۱۳	۸۲۵	.....۱۳۹۹ ^(۲)
۳۱۲	۹۹۳	۷۲۸۱۸	۹۶۰	۲۹۳	.....۱۴۰۰
...	...	...	...	...	.....اشتهارد
...	...	...	...	...	.....چهارباغ
...	...	...	...	...	.....ساوجبلاغ
...	...	...	...	...	.....طالقان
...	...	...	...	...	.....فردیس
...	...	...	...	...	.....کرج
...	...	...	...	...	.....نظرآباد

۱۵-۴- تصادفات^(۱) درون شهری و برون شهری وسایل نقلیه منجر به فوت، جرح و خسارت (دنباله)^(۲)

سال و شهرستان	برون شهری					درون شهری				
	تعداد فوت شدگان	تعداد مجروح	تعداد تصادفات			تعداد فوت شدگان	تعداد مجروح	تعداد تصادفات		
			منجر به خسارت	منجر به جرح	منجر به فوت			منجر به خسارت	منجر به جرح	منجر به فوت
۱۳۹۰.....	۱۵۹	۵۰۰	۶۰۰۶	۴۰۳	۱۳۲	۱۳۴	۸۱۲	۵۱۹۰	۷۴۳	۱۳۱
۱۳۹۴.....	۱۹۴	۴۹۴	۵۰۴۱	۳۸۶	۱۷۳	۹۴	۲۵۶۸	۱۸۱۸	۲۴۲۰	۹۱
۱۳۹۵.....	۱۸۲	۳۰۰	۴۵۸۳	۲۱۵	۱۴۰	۹۱	۲۱۲۸	۱۸۰۸	۲۰۲۱	۹۰
۱۳۹۶.....	۱۴۶	۲۲۴	۱۲۰۷۸	۱۸۸	۱۳۲	۸۴	۱۷۹۴	۲۲۸۱	۱۶۹۴	۸۴
۱۳۹۷.....	۲۰۵	۲۲۷	۱۳۸۵۲	۱۸۸	۱۸۶	۹۳	۱۳۳۶	۱۲۲۸۲۱	۱۲۷۵	۹۰
۱۳۹۸.....	۱۸۴	۱۹۳	۱۵۰۱۲	۱۶۲	۱۷۱	۸۵	۱۰۶۴	۷۲۹۶۵	۱۰۲۰	۸۲
۱۳۹۹ ^(۳)	۱۸۲	۱۷۳	۹۳۲۶	۱۳۳	۱۵۶	۹۵	۶۷۹	۵۵۷۸۹	۶۴۸	۹۲
۱۴۰۰.....	۲۰۹	۱۴۱	۱۱۱۰۴	۱۱۴	۱۹۲	۱۰۳	۱۵۲	۶۴۰۱۴	۱۲۶	۱۰۱
اشتهارد.....	...	...	...	...	...	۶۹	۵۳۲	۴۵۷۹۸	۵۱۷	۶۷
چهارباغ.....	...	...	...	...	...	۲۰	۱۳۲	۱۱۶۳۳	۱۲۶	۲۰
ساوجبلاغ.....	...	...	...	...	...	۶	۸۴	۳۲۷۷	۸۲	۶
طالقان.....	...	...	...	...	...	۲	۷۸	۱۹۸۴	۷۵	۲
فردیس.....	...	...	...	...	...	۲	۸	۶۳۸	۸	۲
کرج.....	...	...	...	...	...	۰	۲	۱۳۲	۲	۰
نظرآباد.....	...	...	...	...	...	۴	۱۶	۵۵۲	۱۶	۴

(۱) در تصادفات که تعدادی فوت و تعدادی دیگر مجروح می شوند، آمار منجر به فوت ثبت می شود و تعداد فوت شدگان و مجروحان در ستونهای زیربط منظور میشود و با توجه به اینکه در حوزه پلیس راه بعضاً چند شهرستان توسط یک پاسگاه و یا برعکس یک شهرستان توسط چند پاسگاه پوشش داده می شود امکان تفکیک دقیق تصادفات بر اساس شهرستان بصورت دقیق نمی باشد.
 (۲) برخی اطلاعات سالهای قبل بر اساس گزارش فرماندهی انتظامی استان البرز اصلاح گردید.
 (۳) در سال ۱۳۹۹ اطلاعات به طور منسجم از مرکز آمار ایران دریافت می شود.
 مأخذ- فرماندهی کل نیروی انتظامی استان البرز.

۱۵-۵- انواع مواد مخدر و روان گردان کشف شده

(کیلوگرم)

سال	جمع ^(۱)	مواد افیونی			سایر مواد ^(۳)
		تریاک	هروئین ^(۴)	مرفین	
۱۳۹۰	۳۹۰۵	۲۸۱۸	۳۳۷	۳۶	۰
۱۳۹۴	۸۲۳۱	۲۵۵۴	۱۹۰	۱۲۳	۱۴
۱۳۹۵	۷۲۵۰	۲۶۴۴	۳۱۳	۱۳۱	۳۴
۱۳۹۶	۷۵۸۴	۶۱۱۰	۲۰۰	۳۵	۴۳
۱۳۹۷	۱۱۱۳۳	۶۳۰۵	۷۸۱	۲۰۱۲	۱۰۱
۱۳۹۸	۱۲۲۲۴	۹۴۶۷	۶۰۱	۲۷۷	۵۶
۱۳۹۹	۱۲۱۱۲	۹۴۴۷	۱۳۶۹	۱۳۹	۶۹
۱۴۰۰	۱۲۳۹۰	۱۹۶۴	۱۳۷۹	۰	۱۸۰

(۱) اختلاف سرجمع با اجزاء به دلیل گرد کردن ارقام است.

(۲) شامل حشیش و گراس می باشد.

(۳) شامل کراک و کریستال نیز می باشد.

(۴) شامل سوخته تریاک، شیره تریاک، کوکائین و... می باشد.

مأخذ- ریاست جمهوری، دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر.

۱۵-۶- معتادان بهبود یافته بهره مند شده از آموزش های مهارت شغلی و شایستگی های فنی و حرفه ای

سال	معتادان بهبود یافته
۱۳۸۵	۰
۱۳۹۰	۳۷۵
۱۳۹۵	۱۰۰۴
۱۳۹۶	۹۵۰
۱۳۹۷	۱۸۰۳
۱۳۹۸	۹۱۲
۱۳۹۹	۴۹۴
۱۴۰۰	۵۱۵

مأخذ- ریاست جمهوری، دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر.